

- 4 Roztříd' následující charakteristiky podle toho, jestli jsou projevem hospodářského rozvoje, nebo hospodářské krize.

hospodářský rozvoj

výstavba nových továren
velký počet nezaměstnaných
růst cen zboží a služeb
většina lidí si může koupit, co potřebuje
dostatek pracovních příležitostí
zánik některých firem a menších podniků
růst platů a mezd
stát nemůže dát podporu všem, kdo ji potřebují
banky poskytují půjčky
hodně lidí žije v bídě
roste zločinnost

hospodářská krize

- 5 Hospodářská krize se u nás začala projevovat tím, že se podnikům nedařilo prodávat vyrobené zboží. Proto začaly omezovat výrobu. Zkus očíslovat další důsledky hospodářské krize podle toho, jak na sebe navazovaly.

velký zájem o jakoukoli práci

- vyrobené zboží se špatně prodává
propouštění zaměstnanců
vysoký počet nezaměstnaných
- výdaje podniků na výrobu se nezaplatí
mnoho žádostí o podporu v nezaměstnanosti
nedostatek peněz na podporu pro všechny
- omezení výroby v podnicích

A JAK JE TO DNES?

- 6 V době hospodářské krize stát pomáhal snižovat nezaměstnanost tím, že zadával a platil práci, kterou si objednal u různých firem a podniků. I dnes stát objednává a platí některé práce.
- Podtrhni ty z uvedených prací, které zpravidla platí stát:
stavba silnic – stavba a provoz hypermarketů – stavba a provoz nemocnic – opravy a provoz škol – výroba osobních automobilů – budování objektů pro armádu – opravy a vybavení státních úřadů – výcvik a výzbroj policie – vydávání novin a časopisů – obnova železničních tratí
  - Vyber si některou z prací, které jsi podtrhl(a), a zdůvodni svůj názor.

21 PROTEKTORÁT ČECHY A MORAVA

- 1 Podepsáním mnichovské dohody přišla naše republika o velkou část území v pohraničí.

a) Prohlédni si mapu v učebnici na str. 70 a pak v následujícím seznamu škrtni města, která po mnichovské dohodě už nepatřila k Československé republice.

Karlovy Vary	Ústí nad Labem	Plzeň
Hradec Králové	Brno	Znojmo
Liberec	Louny	Litomyšl
Domažlice	České Budějovice	Šumperk

b) Které čtyři země podepsaly 30. září 1938 mnichovskou dohodu?

- 2 Vysvětli pojem okupace: _____

- 3 Německá okupace znamenala pro občany obsazených území řadu zákazů a nařízení, pro mnohé z nich bohužel také utrpení a velké ztráty. Právě po hrozných zkušenostech z druhé světové války sestavili představitelé států celého světa po válce (roku 1948) *Všeobecnou deklaraci lidských práv a svobod*, platících pro všechny lidi bez rozdílu.

■ Zjisti ve Slovníku cizích slov význam slova deklarace. _____

■ Porovnej postup německých vojsk a politiků na okupovaných územích s tímto prohlášením lidských práv a svobod. K jednotlivým nařízením a postupům okupační správy přiřaď čísla práv a svobod, které porušovaly.

zákaz poslouchání zahraničního rozhlasu – _____

uzavření vysokých škol – _____

zabavení majetku židovskému obyvatelstvu – _____

posílání mladých Čechů na nedobrovolnou práci do Německa – _____

zákaz výkonu některých zaměstnání lidem židovského původu – _____

věznění v pracovních táborech – _____

nelidské vyslýchání a zacházení s vězni – _____

zákaz přístupu Židům do kaváren, restaurací, divadel – _____

zřízení vyhlazovacích koncentračních táborů – _____

- Každý má právo na život.
- Svoboda projevu a právo na informace jsou zaručeny.
- Nikdo nesmí být mučen ani podroben nelidskému zacházení nebo trestu.
- Nikdo nesmí být podroben nuceným pracem.
- Každý má právo vlastnit majetek.
- Svoboda pohybu a pobytu je zaručena.
- Příslušnost k národnostní menšině nesmí nikomu působit újmu.
- Každý má právo na vzdělání.
- Každý má právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu.